

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра технологій медичної діагностики
Навчальний рік 2025/2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Основи лабораторної діагностики»
(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти - очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 227 "Фізична терапія, ерготерапія"

Освітньо-професійна програма - «Фізична терапія, ерготерапія»

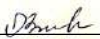
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Курс 4

Силабус навчальної дисципліни
розглянутий на засіданні кафедри
клінічної лабораторної діагностики

Протокол від
“29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис) _____ проф. Залюбовська О.І.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від.
“ 30 ”серпня 2024 року № 1

Голова

(підпис) _____ проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Залюбовська О.І. – завідувач кафедри технологій медичної діагностики, д.мед.н., професор.
2. Тюпка Т.І. – професор кафедри технологій медичної діагностики, д.мед.н., професор.
3. Березнякова М.Є. професор кафедри технологій медичної діагностики, д.мед.н., професор.
4. Авідзба Ю.Н. – доцент кафедри технологій медичної діагностики, к.ф.н., доцент.
5. Карабут Л.В. – доцент кафедри технологій медичної діагностики, к.мед.н., доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Залюбовська Ольга Іллівна Березнякова Марина Євгенівна
Інформація про викладача	Професійні інтереси: Лабораторна медицина, лабораторні дослідження об'єктів навколишнього природного середовища, діагностика та лікування невідкладних станів. Профайл викладача: http://distance.knmu.edu.ua/user/profile.php?id=61
Контактний тел.	+380990637933
E-mail:	yn.avidzba@knmu.edu.ua
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення: <u>он-лайн консультації</u>	вівторок з 15.00 до 17.00 четвер з 15.00 до 17.00 Університетська клініка ХНМУ, вул. Олександра Шпейєра, 4 за попередньою домовленістю, Google meet, Moodle, Zoom
Локація	 <p>вул. Олександра Шпейєра, 4</p>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Основи лабораторної діагностики» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Фізична терапія, ерготерапія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 227 “Фізична терапія, ерготерапія”

Опис освітнього компоненту (анотація): “Основи лабораторної діагностики” включає підготовку висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого в європейський та світовий науково-освітній простір фахівця, що може кваліфіковано здійснювати оцінку функціонального стану людини та інтерпретувати результати лабораторних досліджень на рівні норма/патологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: надання здобувачам освіти певного обсягу знань щодо інтерпретування лабораторних досліджень на рівні норма/патологія та використання їх за професійним спрямуванням.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити. Основи медичних знань, Біологічна хімія нормальна та рухової активності, Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія, Пропедевтика педіатрії, Пропедевтика внутрішньої медицини.

Постреквізити. Внутрішня медицина, Фізична терапія в клініці внутрішньої медицини, Хірургічні захворювання (за професійним спрямуванням), Акушерство та гінекологія, Педіатрія, Невідкладні стани за професійним напрямком.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5317>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є: дати знання щодо лабораторних показників біологічних рідин людини в нормі та патології за професійним спрямуванням.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: вміння трактувати лабораторні дослідження біологічних рідин людини на рівні норма/патологія.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування здобувачами компетентностей:

інтегральна: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові:

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікативність (реалізується через: метод роботи в групах та мозковий штурм під час аналізу результатів лабораторних досліджень, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи в групах та мозковий штурм під час аналізу результатів лабораторних досліджень),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни
		вечерня форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Курс за вибором
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 227 "Фізична терапія, ерготерапія" (шифр і назва)	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
		7-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	Освітній ступінь: перший (бакалаврський) ОПП «Фізична терапія, ерготерапія»	Лекції

		Практичні, семінарські
		44 год.
		Лабораторні
		Самостійна робота
		46 год.
Індивідуальні завдання:		
Вид контролю: Залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Не передбачено		

2.2.1 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	Не передбачено			

2.2.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Поняття норми в лабораторній діагностиці. Діагностичні лабораторні панелі. Дослідження периферичної крові	4	розповідь-пояснення, презентація, дискусія,	письмове опитування; реферати

2	Поняття норми в лабораторній діагностиці. Дослідження периферичної крові	4	розповідь-пояснення, презентація, дискусія,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне);
3	Основні лабораторні скринінгові тести (Аст, Алт, лужна фосфотаза, креатинін, амілаза, холестерин, тригліцериди, глюкоза, альбумін, білірубін, С-реактивний білок, білки, сечова кислота, К, Са, Na, фосфати, сечовина, тропоніни)	4	розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дискусія,	письмове опитування; реферати
4	Основні лабораторні скринінгові тести (Аст, Алт, лужна фосфотаза, креатинін, амілаза, холестерин, тригліцериди, глюкоза, альбумін, білірубін, С-реактивний білок, білки, сечова кислота, К, Са, Na, фосфати, сечовина, тропоніни)	4	розповідь-пояснення, презентація, дискусія,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне);
5	Клінічне дослідження сечі.	4	розповідь-пояснення, презентація, дискусія	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування;
6	Біохімічне дослідження сечі.	4	розповідь-пояснення, презентація, дискусія	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування;
7	Дослідження рідин серозних порожнин. Ексудати та трансудати.	4	презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	письмове опитування; індивідуальні завдання;
8	Дослідження церебро-спинальної рідини	4	презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій	письмове опитування; індивідуальні завдання;
9	Дослідження лімфовузлів, кісткового мозку, селезінки	3	розповідь-пояснення, презентація, дискусія,	письмове опитування; реферати
10	Особливості трактування лабораторних досліджень в педіатрії	3	розповідь-пояснення, презентація, дискусія,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне);
11	Особливості трактування лабораторних досліджень під час вагітності	3	розповідь-пояснення, бесіда, презентація, дискусія,	письмове опитування; реферати
12	Особливості трактування лабораторних досліджень в геронтології	3	розповідь-пояснення, презентація, дискусія,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне);
13	Залік			

	Всього	44		
--	--------	----	--	--

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	Не передбачено			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Дослідження судинно-тромбоцитарного гемостазу	4	розповідь-пояснення,	Тестовий контроль
2	Дослідження плазмового гемостазу	4	бесіда	Тестовий контроль
3	Дослідження системи фібрinolіза	4	розповідь-пояснення, бесіда	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
4	Кислотно-лужний стан	6	розповідь-пояснення,	Тестовий контроль
5	Дослідження системи імунитету	6	бесіда	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
6	Дослідження шлункової секреції та дуоденального вмісту. Копрологічні дослідження	4	розповідь-пояснення, бесіда	Тестовий контроль
7	Дослідження специфічних рідин та тканин	6	розповідь-пояснення,	Тестовий контроль
8	Онкомаркери	6	розповідь-пояснення,	Тестовий контроль
	Підготовка до заліку	6		
	Всього	46		

Підсумковий контроль: залік

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання та вимоги (види контролю, методи контролю, форми контролю, критерії оцінки рівня знань, умови допуску до підсумкового контролю)

Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності студента та оцінки диференційованого заліку, які виставляються при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок.

Оцінювання навчальної діяльності студента здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми, враховуючи рівень підготовки до заняття під час самостійної роботи студента, виконання практичної частини роботи, оформлення протоколу практичного заняття, а також якості виконання індивідуального завдання. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної підготовки студентів та засвоєння практичних навичок.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Засвоєння кожної теми контролюється на практичних заняттях. Успішність студента оцінюється традиційними оцінками "5", "4", "3", "2".

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється при складанні заліку.

Формою підсумкового контролю дисципліни є залік, який базується на результатах оцінювання поточної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано».

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно з конкретними цілями кожної теми.

На кожному практичному занятті студент відповідає на 15 тестів за темою практичного заняття, стандартизовані питання, знання яких необхідно для розуміння поточної теми і самостійної роботи, які стосуються поточного заняття; демонструє знання відповідно до теми практичного заняття.

Отримані оцінки конвертуються у відповідні бали. Проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...»

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо

4.5-4,51	180	3.72-3,73	149
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою
ECTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.1. Питання до заліку:

Поняття норми в лабораторній діагностиці. Діагностичні лабораторні панелі.

Дослідження периферичної крові.

Основні лабораторні скринінгові тести (Аст, Алт, лужна фосфатаза, креатинін, амілаза, холестерин, тригліцериди, глюкоза, альбумін, білірубін, С-реактивний білок, білки, сечова кислота, К, Са, Na, фосфати, сечовина, тропоніни)

Клінічне дослідження сечі.

Біохімічне дослідження сечі.

Дослідження рідин серозних порожнин. Ексудати та трансудати.

Дослідження церебро-спинальної рідини

Дослідження лімфовузлів, кісткового мозку, селезінки

Особливості трактування лабораторних досліджень в педіатрії

Особливості трактування лабораторних досліджень під час вагітності

Особливості трактування лабораторних досліджень в геронтології.

Дослідження судисто-тромбоцитарного гемостазу

Дослідження плазмового гемостазу

Дослідження системи фібрinolіза

Кислотно-лужний стан

Дослідження системи імунітету

Дослідження шлункової секреції та дуоденального вмісту. Копрологічні дослідження

Дослідження специфічних рідин та тканин

Онкомаркери

3.2. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

1. Складання алгоритму лабораторних досліджень з урахуванням патології, що вивчається (від 1 до балів);
2. Реферат на одну з тем практичних занять, або самостійної роботи

3.3. Правила оскарження оцінки

Апеляція здобувача вищої освіти щодо оцінки (кількості балів), отриманої на іспиті у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки. Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності студента. Додаткове опитування здобувача вищої освіти при розгляді апеляцій не допускається. Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома студента не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання).

Відпрацювання пропущених занять з будь-яких причин є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти, незалежно від джерел фінансування навчання.

Заняття, що були пропущені з поважних причин відпрацьовуються безкоштовно. Відпрацювання пропущених занять впродовж одного місяця після їх пропуску, здійснюються без дозволу декана (заступника декана) та без здійснення оплати, незалежно від причин пропуску, науково-педагогічному працівнику відповідної кафедри у вільний від занять час щоденно, крім неділі.

Незалежно від причин пропусків, студенти зобов'язані відпрацювати пропущені заняття до початку екзаменаційної сесії, крім випадків надання індивідуального графіку в установленому в Університеті порядку.

Безкоштовному відпрацюванню підлягають усі види навчальних занять (крім консультації), на яких студент не був присутній з поважної причини;

Відпрацювання пропуску лекцій проводиться виключно шляхом підготовки до захисту (співбесіда з лектором) реферату за темою лекції. Реферат повинен мати таку структуру: титульна сторінка, план, вступ, основна частина (розділи, пункти і підпункти), висновки, список використаних джерел, додатки (за необхідності).

Подання реферату здійснюється викладачу академічної групи, який перевіряє дотримання вимог до його написання та передає на розгляд завідувачу кафедри або лектору. Завідувач кафедри або лектор призначає термін захисту реферату, але не пізніше ніж один тиждень з моменту подання реферату викладачеві.

За дозволом завідувача кафедри допускається підготовка реферату у електронному вигляді з наступним його захистом у загальному порядку.

Відпрацювання практичних, лабораторних, семінарських занять здійснюється черговому НПП кафедри.

Відмітка про відпрацювання заноситься НПП кафедри до журналу обліку відпрацювань пропущених занять (Ф. У-04). Позитивна оцінка про відпрацювання заноситься до журналу обліку роботи академічної групи (Ф. У-5.01.2.Б).

Відпрацювання незадовільних оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти на навчальному занятті, є обов'язковим. Відпрацювання отриманої здобувачем вищої освіти при поточному контролі незадовільної оцінки здійснюється безкоштовно.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни.

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття здобувачами вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачам вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- дотримання академічної доброчесності,
- сприйнятливості та неупередженості,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,

- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Здобувачам вищої освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колеги професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок:

«викладач-здобувач вищої освіти», «здобувач вищої освіти-здобувач вищої освіти», «здобувач вищої освіти-група здобувачів вищої освіти».

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами.

Організація інклюзивного навчання в закладах вищої освіти здійснюється згідно з наказом ХНМУ № 203 від 22.06.2018 «Про затвердження порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) ХНМУ.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни (активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи).

Протягом вивчення дисципліни здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- систематично відвідувати практичні заняття та лекції;
- вести конспекти практичних занять;
- приймати активну участь у роботі на заняттях;
- виконувати семестрові завдання. Заохочення та стягнення.

Додаткові бали за досягнення у науковій, науково-технічній, громадській та спортивній діяльності призначаються здобувачам вищої освіти за такі досягнення в семестрі.

Техніка безпеки.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці, заходи щодо попередження розповсюдження Covid-19 шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі та ін.

Силабус навчальної дисципліни оновлюється щорічно в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення силабусу можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або викладачів дисципліни;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до гаранта освітньої програми;
- ініціатива роботодавців;
- результати оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати обов'язкового опитування здобувачів вищої освіти про враження відвивчення початкової дисципліни.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра клінічної лабораторної діагностики підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько- науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Клінічна та лабораторна імунологія / Підручник у 2 тт. Том 1/Під ред. Бабаджан В.Д., Кузнецова Л.В., Кравчун П.Г. та ін.- Київ:Медпринт, 2022. -752 с.
2. Клінічна та лабораторна імунологія. Підручник Том 2. / Бабаджан В.Д., Кузнецова Л.В., Кравчун П.Г. та ін.- Київ:Медпринт, 2022. -600 с.
3. Клінічна лабораторна діагностика - 2-е видання/ Лаповець Л.Є., Лебедь Г.Б., Ямстремська О.О. та ін. - Львів: Ліга-Прес, 2021. - 472с.
4. Клінічна лабораторна діагностика: підручник / Л.Є. Лаповець, Г.Б. Лебедь, О.О. Ястремська та ін., Вид. «Медицина», 2019, - 432С.
5. Танасійчук І. С., Луцьова Г. Г., Завадецька О. П., Олійник О. А., Кривенко Є. О. Колядінцев В. В. Підготовка та оцінювання компетентності персоналу клініко-діагностичних лабораторій відповідно до вимог міжнародних стандартів: монографія. — К.: ДІА, 2019. — 88 с.
6. Залюбовська О.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І., Нечвоглод Т.О. Клінічна лабораторна діагностика, навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, 2015, - 105с.
7. Залюбовська О.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І. Організація роботи та забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в лабораторно-діагностичних установах різного профілю , навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, 2015, - 105с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Репозитарій Харківського національного медичного університету
<https://repo.knmu.edu.ua/home>
2. Наукової бібліотеки ХНМУ <https://libr.knmu.edu.ua>